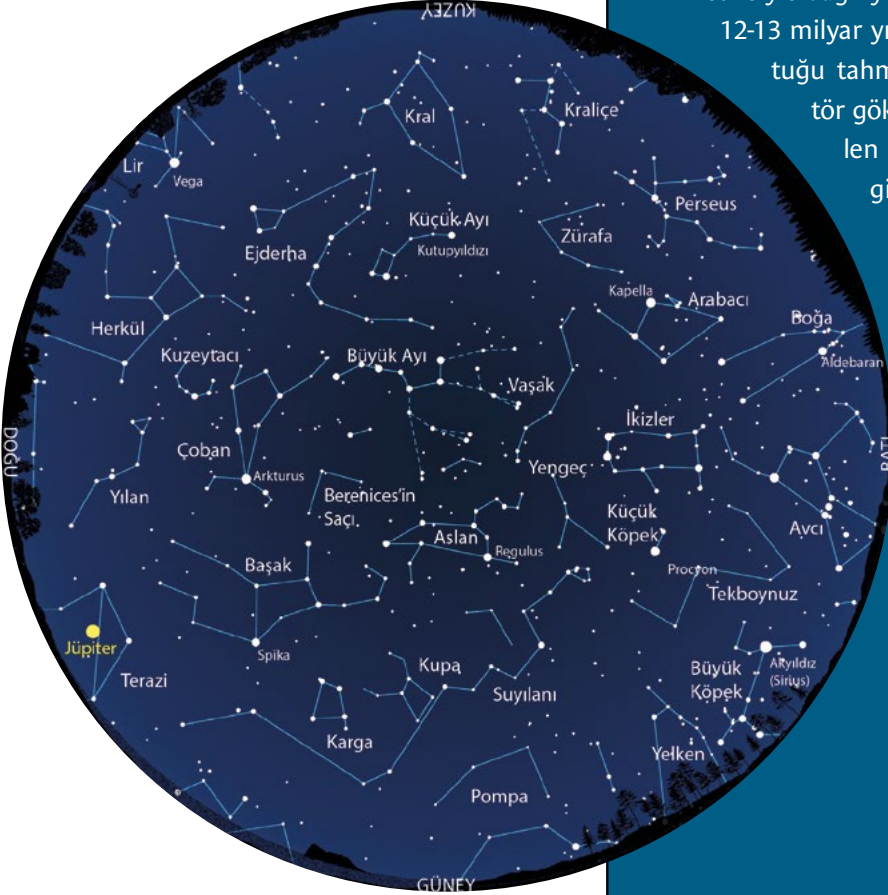

Gökyüzü

Dr. Tuba Sarıgül [tuba.sarigul@tubitak.gov.tr

Messier 22 (M22)

Hubble Uzay Teleskobu tarafından çekilen bu fotoğrafta (sağ sayfada) Messier 22 (M22) küresel yıldız kümesi görülüyor. Küresel yıldız kümeleri birbirlerine kütleçekim etkisiyle bağlı yıldızların oluşturduğu yapılardır. M22'nin 12-13 milyar yıl önce evrenin erken dönemlerinde oluştuğu tahmin ediliyor. İlk kez 1665'te Alman amatör gökbilimci Abraham Ihle tarafından keşfedilen M22, 10.000 ışık yılı uzağımızda. M22 ilginç özellikleri olan bir küresel yıldız kümesi: Bir yıldız etrafında dolanmayan gezegen büyüklüğünde altı gök cismi, yıldız kütlelerinde iki karadelik ve bir gezegenimsi bulutsu barındırıyor. Dünya'ya en yakın küresel yıldız kümelerinden biri olan M22 berrak bir gökyüzünde çıplak gözle bile fark edilebilir. M22, 2 Nisan'da Mars ile yakın görünümde. Güneş'in doğuşundan önce güney ufkunun üzerinde en yüksek noktaya ulaşacak olan M22 ve Mars Yay Takımyıldızı'nda olacak.

1 Nisan saat 23.00, 15 Nisan saat 22.00,
30 Nisan saat 21.00'de
gökyüzünün genel görünümü

Nisan Ayının Önemli Gök Olayları

- 02 Nisan** Mars ve Satürn sabaha karşı doğuda birbirine çok yakın görünümde
- 03 Nisan** Ay ve Jüpiter birbirine yakın görünümde
- 07 Nisan** Ay, Mars ve Satürn birbirine yakın görünümde
- 19 Nisan** Ay ve Aldebaran birbirine yakın görünümde
- 24 Nisan** Ay ve Regulus birbirine yakın görünümde
- 29 Nisan** Merkür en büyük batı uzanımında (27°)
- 30 Nisan** Ay ve Jüpiter birbirine yakın görünümde

3 Nisan sabahı gün doğumundan önce güneydoğu ufkü

8 Nisan sabahı gün doğumundan önce güneydoğu ufkü

Nisan Ayında Ay ve Gezegenler

Ay yörünge hareketi sırasında 8 Nisan'da Dünya'ya en uzak, 20 Nisan'da ise en yakın konumda olacak. Bu konumlardayken iki gök cismi arasındaki mesafe sırasıyla 404.150 km ve 368.715 km olacak.

Merkür 1 Nisan'da alt kavuşum noktasında olacak, yani yörünge hareketi sırasında Güneş ile Dünya arasından geçecek. Bu konumdayken Merkür ile Güneş arasındaki açısal mesafe çok küçük olduğundan Merkür birkaç hafta boyunca gözlemlenemeyecek. Merkür Nisan ayının ortasından sonra doğu ufkunun üzerinde gün doğumundan hemen önce ortaya çıkmaya başlayacak, ancak ufkun üzerinde çok yükselmeyecek. 29 Nisan'da en büyük batı uzanımı konumunda olacak.

Venüs Nisan ayı boyunca Güneş'in batısından sonra batı ufkunun üzerinde. Batı gökyüzünün en parlak cismi olan ve Nisan ayının ilerleyen günlerinde ufkun üzerinde giderek yükselen Venüs yaklaşık iki saat boyunca gözlemlenebilecek. Nisan ayı-

nın son günlerinde birbirlerine yaklaşan Venüs'ü ve Ülker Yıldız Kümesi'ni birlikte gözlemleyebilirsiniz.

Mars Nisan ayının başında gece yarısından yaklaşık üç saat sonra güneydoğu ufkunun üzerinden Satürn'le birlikte doğuyor. Mars ve Satürn 2 Nisan'da yakın görünümde. Her iki gezegeni Yay Takımyıldızı'nda bulabilirsiniz. Ayın ilerleyen günlerinde daha erken doğmaya başlayan ve Satürn'den uzaklaşan Mars şafak vakti aydınlığında kayboluncaya kadar gözlenebilir.

Jüpiter Nisan ayında gece yarısından önce doğu ufkundan doğacak. Ay boyunca Aslan Takımyıldızı'nda olacak. 3 Nisan'da Jüpiter ve Ay yakın görünümde. Her iki gök cismi güneşin doğuşundan yaklaşık üç saat önce ufkun üzerinde en yüksek noktaya ulaşacak.

Satürn Nisan ayı boyunca gece yarısından sonra güneydoğu ufkunun üzerinde ortaya çıkıyor. 7 Nisan'da Ay ile yakın görünümde. Bu tarihte Satürn, Mars ve Ay'ı güneydoğu-güney ufkunun üzerinde birlikte gözlemleyebilirsiniz.